

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Αιτούντες άσυλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

Συλλογή στοιχείων για τη χάραξη
τεκμηριωμένης πολιτικής

Αιτούντες άσυλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση:
Συλλογή Στοιχείων για τη Χάραξη
Τεκμηριωμένης Πολιτικής

Ευχαριστίες

Η παρούσα μελέτη πραγματοποιήθηκε υπό την καθοδήγηση της παγκόσμιας πρακτικής για τη φτώχεια και την ισότητα και των ομάδων έρευνας και δεδομένων της αντιπροεδρίας οικονομίας της ανάπτυξης της Παγκόσμιας Τράπεζας και συντάχθηκε από τους Mohamed Abdel Jelil, Paul Andres Corral Rodas, Anais Dahmani Scuiitti, María E. Dávalos, Giorgia Demarchi, Neslihan Demirel, Quy-Toan Do, Rema Hanna, Deivy Houeix, Sara Lenehan και Harriet Mugera, με τη συμβολή των Rima Al-Azar, Kartika Bhatia, Daniele Bolazzi, Sédi-Anne Boukaka, Gero Carletto, Setou Diarra, Rawaa Harati, Jonathan G. Kastelic, Nealia Khan και Taies Nezam. Η αξιολόγηση του μορφωτικού επιπέδου σχεδιάστηκε από τον ΟΟΣΑ και ειδικά από τους Marta Encinas και Francois Keslair, οι οποίοι συνέβαλαν επίσης με αναλύσεις στη μελέτη.

Το έργο διεκπεραιώθηκε υπό την ηγεσία των Arup Banerji, Asli Demirgüç-Kunt, Shantayanan Devarajan, Xavier Devictor, Francisco Ferreira, Saroj Kumar Jha, Luis Felipe Lopez Calva, Ana L. Revenga και Carolina Sanchez Paramo. Χρηματοδοτήθηκε από τα ταμεία εξεύρεσης οριζόντιων λύσεων ενάντια στην αστάθεια, τις συγκρούσεις και τη βία και από το ενιαίο πρόγραμμα για την ισότητα των φύλων.

Η διαχείριση της συλλογής στοιχείων πραγματοποιήθηκε από το κέντρο δεδομένων ανάπτυξης (C4D2), τον κόμβο καινοτομίας για έρευνες σε νοικοκυριά και γεωργική στατιστική της Παγκόσμιας Τράπεζας με έδρα τη Ρώμη και η υλοποίηση πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών της Ιταλίας και το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής της Ελλάδας. Την επιτόπια έρευνα διεξήγαγε το Centro Studi di Politica Internazionale στην Ιταλία και η Kara-Research στην Ελλάδα.

Η ομάδα ευχαριστεί θερμά για τα σχόλιά τους, τους ομότιμους κριτές Andrew Dabalen, Supriyo De, Roberta Gatti, Rainer Münz, Abla Saflr, Kinnon Scott και Kirsten Schuettler. Η ομάδα δέχθηκε, επίσης, τα πολύτιμα σχόλια των Caroline Bahnson, Christian Bodewig, Jishnu Das, Xavier Devictor, Jo de Berry, Ruth Hill, Kristen Himelein, Nandini Krishnan,

Daniel Lederman, Federica Marzo, Moritz Meyer, Ana Maria Munoz, Jacob Shapiro, Aki Stavrous, Paolo Verme, Tara Vishwanath και Roy van der Weide. Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνει για τη στήριξή τους καθ' όλη τη διάρκεια της σύνταξης της έκθεσης στους Julia Barrera, Marta Mueller Guicciardini, Sergio Lugaresi και Nikolaos Schmidt και στους Armanda Carcani και Indiana Taylor για την οργανωτική υποστήριξη. Η επιμέλεια και η διόρθωση της έκθεσης έγινε από την Anne Grant και οι γεωγραφικές πληροφορίες είναι του Bruno Bonansea. Η ομάδα ευχαριστεί, επίσης, το προσωπικό της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) στην Ιταλία και την Ελλάδα για την αρωγή τους καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης, καθώς και τις τοπικές αρχές και τους εργαζόμενους των κέντρων, οι οποίοι κατέστησαν δυνατή τη διεξαγωγή των επιτόπιων εργασιών.

Η έκθεση ενισχύθηκε στις Βρυξέλλες από σχόλια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Γενικής Διεύθυνσης Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Γενικής Διεύθυνσης για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας και τις Διαπραγματεύσεις για τη Διεύρυνση, τη Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πολιτικής Στρατηγικής, στην Ελλάδα από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και στην Ιταλία από το Υπουργείο Εσωτερικών και τον προσωπικό απεσταλμένο σε θέματα μετανάστευσης του πρωθυπουργού. Η ομάδα δέχθηκε, επίσης, πολύτιμα σχόλια από τις ομάδες στην Ιταλία και την Ελλάδα του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης και από τις ομάδες της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Ελβετία.

Επισκόπηση

Η αναγκαιότητα της τεκμηρίωσης

Η χάραξη πολιτικής πρέπει να είναι τεκμηριωμένη: όσο περισσότερες είναι οι πληροφορίες γύρω από τους αποδεκτές της πολιτικής, τόσο πιο ρεαλιστικοί και επιτεύξιμοι θα είναι οι στόχοι της. Ωστόσο, παρόλο που έχουν σημειωθεί μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών διαμέσου των συνόρων τα τελευταία χρόνια, μεγάλο μέρος των οποίων εισέρχεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), ελάχιστα διαθέσιμα στοιχεία έχουν συλλεχθεί συστηματικά. Τα περισσότερα διαθέσιμα στοιχεία προέρχονται από ανεπίσημες ή δημοσιογραφικές πηγές, αφορούν κυρίως τις τραγικές συνθήκες μετακίνησης των μεταναστών και δεν προσφέρουν εξακριβωμένα δεδομένα που μπορούν να αξιοποιηθούν οι αρμόδιοι φορείς στη χάραξη πολιτικής.

Το 2015 και το 2016 σημειώθηκαν μεγάλα κύματα μεταναστευτικών ροών προς την ΕΕ, με κύρια σημεία εισόδου την Ελλάδα και την Ιταλία. Πολλοί μετανάστες αναζήτησαν διεθνή προστασία στην Ευρώπη μέσω της διαδικασίας αίτησης άσυλου. Η κορύφωση του αριθμού των αιτούντων άσυλο στην ΕΕ, καθώς και ο αυξανόμενος αριθμός των ατόμων σε καθεστώς πρόσφυγα, ανέδειξαν την ανάγκη συλλογής πληροφοριών για την ταυτότητα των εν λόγω ατόμων, τα κοινωνικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά τους, το επίπεδο εκπαίδευσης και την εργασιακή εμπειρία τους, την εμπειρία τους στη διάρκεια της μετακίνησης προς την Ιταλία και την Ελλάδα και το οικονομικό αλλά και σωματικό και συναισθηματικό κόστος που κατέβαλαν για να φτάσουν μέχρι εκεί.

Η μελέτη ακολούθησε αυστηρή προσέγγιση ώστε να διασφαλίσει ότι θα προσκόμιζε εξακριβωμένα στοιχεία για τη στήριξη αποφάσεων χάραξης πολιτικής—αποφάσεων οι οποίες θα λαμβάνονταν όχι μόνο στις χώρες υποδοχής αλλά και στις χώρες προέλευσης και διέλευσης. Το πρώτο βήμα, στις αρχές του 2017, ήταν η έρευνα μεταξύ ενηλίκων σε κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα και την Ιταλία για τη συγκέντρωση περισσότερων λεπτομερειών σχετικά με τους ίδιους και την εμπειρία της μετακίνησής τους. Η μελέτη παρουσίασε δύο καινοτομίες: την αξιολόγηση δεξιοτήτων με μια εξέταση γνώσεων μέσω υπολογιστή, ανάλογη της εξέτασης γνώσεων ενηλίκων του ΟΟΣΑ, και εκτίμηση των συμπτωμάτων άγχους και κατάθλιψης των ερωτηθέντων. Η αξιολόγηση δεξιοτήτων συμπληρώνει τα στοιχεία περί του εκπαιδευτικού και μορφωτικού επιπέδου που δηλώνουν οι ίδιοι οι ερωτηθέντες. Ο έλεγχος για συμπτώματα άγχους και κατάθλιψης επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να βοηθηθούν οι αιτούντες άσυλο να προσαρμοστούν σε νέες συνθήκες.

Ποιοι είναι οι αιτούντες άσυλο;

Οι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα διαφέρουν από εκείνους στην Ιταλία. Στην Ελλάδα, οι περισσότεροι κατέφθασαν ανά οικογένειες από την Αραβική Δημοκρατία της Συρίας, το Ιράκ και το Αφγανιστάν και, βάσει παλαιότερων ποσοστών αναγνώρισης καθεστώτος άσυλου της ΕΕ, είναι πιο πιθανό να τους χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας. Οι αιτούντες άσυλο στην Ιταλία ήταν κυρίως άνδρες νεαρής ηλικίας που ταξίδεψαν μόνοι, πολ-

λοί από τη Δυτική Αφρική, με μεγάλο ποσοστό να αντιμετωπίζει μικρή πιθανότητα χορήγησης νομικού καθεστώτος στην Ευρώπη.

Οι βασικές οδοί μετακίνησης προς την ΕΕ ήταν οι εξής: μέσω του Νίγηρα για τους προερχόμενους από τη Δυτική Αφρική ή μέσω του Σουδάν για τους προερχόμενους από την Ανατολική Αφρική και εν συνεχεία μέσω Λιβύης για να καταλήξουν στην Ιταλία διασχίζοντας τη θάλασσα. Ή μέσω της Τουρκίας, και προηγουμένως μέσω Ιράν για τους προερχόμενους από το Αφγανιστάν, για να καταλήξουν στην Ελλάδα διασχίζοντας τη θάλασσα. Η μετακίνηση διήρκεσε πολύ περισσότερο για όσους έφθασαν στην Ιταλία, οι οποίοι παρέμειναν σχεδόν ενάμιση μήνα σε καθένα από περίπου τρία κεντρικά σημεία διέλευσης. Ενώ όσοι έφθασαν στην Ελλάδα, παρέμειναν για χρονικό διάστημα λίγο μεγαλύτερο από μία εβδομάδα σε αντίστοιχα σημεία διέλευσης της διαδρομής τους. Ειδικά οι αιτούντες άσυλο που έφθασαν στην Ιταλία συνάντησαν βία κατά τη διέλευση, σύμφωνα με μαρτυρίες των μισών σχεδόν ατόμων, ακόμα και πριν τον επικίνδυνο διάπλου της Μεσογείου μέσα σε φουσκωτές λέμβους.

Όπου υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για σύγκριση, φαίνεται πως πολλοί αιτούντες άσυλο που ερωτήθηκαν είχαν καλύτερη οικονομική κατάσταση από εκείνους που παρέμειναν στη χώρα προέλευσης και δεν μετανάστευσαν, ένα εύρημα το οποίο δεν αποτελεί ενδεχομένως έκπληξη με δεδομένο ότι το μέσο κόστος της μετακίνησης για τους προερχόμενους από την Υποσαχάρια Αφρική αντιστοιχούσε περίπου σε εισόδημα τριών ετών για ένα άτομο που ζει σε συνθήκες ακραίας φτώχειας.

Ωστόσο, δεν μετακινήθηκαν όλοι απευθείας από τη χώρα προέλευσης στην ΕΕ. Μερικοί είχαν εγκατασταθεί παλαιότερα σε τρίτες χώρες, όπως τη Λιβύη και το Ιράν, πριν να ξεκινήσουν τη δεύτερη

μεταναστευτική διαδρομή τους. Παραδείγματος χάρη, ένας στους πέντε αιτούντες άσυλο στην Ιταλία ανήκε στα «άτομα δευτερογενούς μετακίνησης». Από αυτούς, 43% ήταν από χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής οι οποίοι ζούσαν στη Λιβύη και έφυγαν όταν ξέσπασαν συγκρούσεις στη χώρα. Για πολλά άτομα από χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής, οι συγκρούσεις στη Λιβύη είναι πιθανό να τη μετέτρεψαν από χώρα προορισμού σε χώρα διέλευσης. Από τα άτομα που ερωτήθηκαν στην Ελλάδα, σχεδόν ένας στους τέσσερις ήταν δευτερογενούς μετακίνησης, κυρίως Αφγανοί οι οποίοι ζούσαν στο Ιράν (από τους οποίους περίπου το ένα τρίτο είχε γεννηθεί εκεί) και Σύροι οι οποίοι ζούσαν στην Τουρκία.

Οι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα και την Ιταλία είχαν κατά μέσο όρο χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, μόνο 32% στην Ιταλία και 29% στην Ελλάδα είχε αποφοιτήσει από δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό είναι ενδεικτικό του μορφωτικού επιπέδου στις χώρες προέλευσης.

Πολλοί αιτούντες άσυλο μιλούν μια ευρωπαϊκή γλώσσα, συνήθως Αγγλικά. 80% στην Ιταλία και 45% στην Ελλάδα μιλούν τουλάχιστον μία. Πολλοί από την Υποσαχάρια Αφρική προέρχονται φυσικά από χώρες στις οποίες τα Αγγλικά, τα Γαλλικά ή τα Πορτογαλικά είναι επίσημες γλώσσες. Η εξέταση γνώσεων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις επίσημες γλώσσες της χώρας προέλευσης, κατέδειξε ότι οι αιτούντες άσυλο έχουν γενικά περιορισμένη γλωσσική επάρκεια στην καθορισμένη γλώσσα. Δεν αποτέλεσε έκπληξη το γεγονός ότι οι έχοντες υψηλότερη μόρφωση σημείωσαν καλύτερη επίδοση στην αξιολόγηση. Αξίζει να σημειωθεί ότι, το προφίλ γνώσεων των αιτούντων άσυλο δεν διαφέρει από άλλων μεταναστών οι οποίοι έχουν εγκατασταθεί στην Ευρώπη τα τελευταία πέντε έτη. Με άλλα λόγια, ήταν παρεμφερές με των πρόσφατα αφιχθέντων μεταναστών οι οποίοι ζουν ήδη στην Ευρώπη.

Μεγάλο τμήμα των αιτούντων άσυλο στην Ιταλία, περίπου 62%, είχε εργασιακή εμπειρία. Από όσους είχαν εργασία, οι περισσότεροι κατείχαν βασικές θέσεις σε οικοδομική ή αγροτική δραστηριότητα πριν την άφιξή τους στην Ιταλία και σχεδόν 70% ανέλαβε κάποιου είδους εργασία κατά τη διάρκεια της διαμονής. Πολλοί προερχόμενοι από τη Δυτική Αφρική εργάστηκαν χωρίς αμοιβή στη διάρκεια της μετακίνησης. Η εργασιακή εμπειρία ήταν ελάχιστη όσον αφορά τα άτομα που έφθασαν στην Ελλάδα, εν μέρει λόγω της ανισότητας των φύλων στην απασχόληση: ο πληθυσμός των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ ανδρών και γυναικών και περίπου 70% των γυναικών από την Αραβική Δημοκρατία της Συρίας, το Ιράκ και το Αφγανιστάν δεν είχε καμία εργασιακή εμπειρία. Γενικά, οι νεότεροι αιτούντες άσυλο (18-25 ετών) είναι λιγότερο πιθανό να έχουν εργαστεί, ενδεχομένως επειδή έχουν μόλις πρόσφατα εισέλθει στην αγορά εργασίας.

Το άγχος και η κατάθλιψη μπορούν να επηρεάσουν την ικανότητα των αιτούντων άσυλο να αξιοποιήσουν τις δεξιότητές τους. Ευρέως διαδεδομένες ήταν οι περιπτώσεις ψυχικής δυσφορίας, οι οποίες προκλήθηκαν πιθανώς από έναν συνδυασμό παραγόντων καταπόνησης στη χώρα προέλευσης, κατά τη μετακίνηση και κατά την αναμονή της απόφασης στα κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο. Περίπου 70% των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα και σχεδόν 50% στην Ιταλία εμφάνισαν αυξημένα επίπεδα σοβαρής ψυχικής δυσφορίας.

Διαπιστώσεις για τη χάραξη πολιτικής

Παρόλο που το πλαίσιο της έκθεσης δεν αφορά ένα αναλυτικό πρόγραμμα πολιτικής για τη μεταναστευση και την εκτόπιση πληθυσμού, τα στοιχεία που παρουσιάζονται—βάσει ενός μεγάλου αντιπροσωπευτικού δείγματος ενήλικων αιτούντων άσυλο στην Ιταλία και την Ελλάδα το 2017—μπορούν να συμβάλλουν στη χάραξη τεκμηριωμένης πολιτικής:

- Η αντιμετώπιση της εισροής μεταναστών στην Ευρώπη πρέπει να συνδυάσει την ανθρωπιστική και την αναπτυξιακή προσέγγιση, ειδικά όταν οι χώρες προέλευσης μαρτυρούνται από παρατεταμένες συγκρούσεις. Το ίδιο, όμως, μπορεί να ειπωθεί και όσον αφορά άτομα που δεν προέρχονται από περιοχές συγκρούσεων: παρά τις οικονομικές, σωματικές και συναισθηματικές δυσκολίες της μετακίνησης, πολλοί εξακολουθούν να οδηγούνται σε αυτή. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε και να χειριστούμε με ιδιαίτερη προσοχή την ευάλωτη θέση στην οποία βρέθηκαν αυτοί οι άνθρωποι στις χώρες προέλευσης ή αρχικής εγκατάστασης. Είναι ουσιώδους σημασίας στην προσπάθεια εξεύρεσης βιώσιμων λύσεων για τις μεταναστευτικές ροές. Με άλλα λόγια, είτε προέρχονται από χώρες που πλήττονται από συγκρούσεις είτε όχι, οι αιτούντες άσυλο τείνουν να προέρχονται από συνθήκες οι οποίες, όπως οι ίδιοι τις βίωναν, τους οδήγησαν να επιχειρήσουν τη μετακίνηση προς την Ευρώπη, παρά το κόστος και τους κινδύνους, καθώς άξιζε να διακινδυνεύσουν για τις ευκαιρίες που θα μπορούσαν να τους δοθούν.
- Ο σχεδιασμός των παρεμβάσεων που θα συνδράμουν αυτούς τους ανθρώπους να ζήσουν μια παραγωγική ζωή—είτε στην Ευρώπη για πολλούς στους οποίους θα χορηγηθεί καθεστώς προστασίας είτε στις χώρες προέλευσης για εκείνους που θα επιστρέψουν—μπορεί να στηριχθεί στα πορίσματα της καταγραφής του μορφωτικού επιπέδου και των δεξιοτήτων. Παραδείγματος χάρη, η ακαδημαϊκή εκπαίδευση ή η επαγγελματική κατάρτιση που θα προσφερθεί και η προώθηση της συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας στο πλαίσιο των πολιτικών ένταξης της ΕΕ, πρέπει να προσαρμοστεί στις αρχικές τους δεξιότητες και, κυρίως, στις ανάγκες της αγοράς εργασίας που αναμένεται να τους απορροφήσει.

- Η υποστήριξη που χρειάζονται οι αιτούντες άσυλο υπερβαίνει τις παραδοσιακές παρεμβάσεις. Τα πορίσματα που αφορούν τα επίπεδα άγχους και κατάθλιψης, τα οποία συνιστούν σημαντική διάσταση της χάραξης πολιτικής, καθιστούν σαφές ότι η ψυχική υγεία πολλών ατόμων στις ομάδες που μελετήθηκαν βρίσκεται σε κίνδυνο. Η διαδικασία χορήγησης ασύλου μπορεί να προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία έγκαιρης εξακρίβωσης και παρέμβασης. Ειδικά τα άτομα στα κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο θα μπορούσαν να ωφεληθούν άμεσα από μια στοχευμένη ψυχολογική υποστήριξη.

Η έκθεση συμβάλλει, συνεπώς, στη διαπίστωση διαφορών πτυχών της μετανάστευσης και εκτόπισης πληθυσμού αλλά υπάρχει ακόμα πολύ έδαφος που πρέπει να καλύψουμε.

Πρώτον, η αντιμετώπιση από πλευράς κυβερνήσεων, κοινωνίας πολιτών, συμπράξεων για την ανάπτυξη και λοιπών φορέων θα χρειαστεί ενισχυμένη τεκμηρίωση έτσι ώστε ο χειρισμός να επιφέρει αλλαγές στην κατάσταση και να στηρίξει πιο αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Οι δυσκολίες συλλογής των πληροφοριών που απαιτούνται για τη στήριξη πολιτικών που επηρεάζουν πληθυσμούς σε μεταβατικές συνθήκες και ευάλωτη θέση είναι προφανείς και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την επίλυση μεθοδολογικών και δεοντολογικών ζητημάτων. Επίσης, ισχύουν σε πολλές χώρες διεθνώς οι οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν μεγάλους πληθυσμούς μεταναστών και εκτοπισμένων. Οι προσπάθειες συλλογής στοιχείων και τεκμηρίωσης πρέπει να συνεχιστούν, τόσο η συστηματική συλλογή διοικητικών στοιχείων όσο και η καταγραφή μέσω έρευνας που σκιαγραφεί επίσης τις κοινότητες υποδοχής.

Δεύτερον, η επιπλέον συλλογή και ανάλυση στοιχείων θα ήταν πολύτιμη (1) για τη σύγκριση των στοιχείων των κοινοτήτων υποδοχής της ΕΕ με

εκείνα των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο ή των μεταναστών ώστε να αναλυθεί ο αντίκτυπος στις κοινότητες υποδοχής και η στάση απέναντι στους μετανάστες όλων των κατηγοριών, (2) για την κατάρτιση του προφίλ των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων σε άλλες χώρες της ΕΕ, και ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων, και σε χώρες στις οποίες σημειώθηκαν παλαιότερα μεγάλες εισροές μεταναστών, (3) για τη διερεύνηση τρόπων αξιοποίησης των υφιστάμενων προσπαθειών συλλογής στοιχείων, ειδικά των διοικητικών, για να προκύψουν πιο έγκαιρες πληροφορίες που αφορούν τη χάραξη πολιτικής και (4) για την εκτίμηση της σχέσης κόστους-απόδοσης των πολιτικών κατά τη χάραξη και αφού υιοθετηθούν, όπως οι πολιτικές ένταξης, τα μέτρα στις χώρες διέλευσης για τον έλεγχο των ροών και η έναρξη εφαρμογής των πακέτων εκούσιας επιστροφής.